

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-02860/2012-ERU

V Ostravě dne 26. října 2012

Číslo jednací: 02860-15/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení sp. zn. KO-02860/2012-ERU zahájeném dne 28. března 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je společnost Východočeská plynárenská, a.s., IČ: 601 08 789, se sídlem Pražská 702, 500 04 Hradec Králové 4, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91 odst. 1 písm. d) energetického zákona rozhodl

takto:

Správní řízení vedené pod sp. zn. KO-02860/2012-ERU zahájené dne 28. března 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností Východočeská plynárenská, a.s., IČ: 601 08 789, se sídlem Pražská 702, 500 04 Hradec Králové 4, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91 odst. 1 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů,

s e z a s t a v u j e.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 28. března 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností Východočeská

plynárenská, a.s., IČ: 601 08 789, se sídlem Pražská 702, 500 04 Hradec Králové 4 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91 odst. 1 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 11a odst. 1 energetického zákona zveřejnil ceníky účinné od 1. ledna 2012 až dne 2. prosince 2011, a tím tedy nedodržel lhůtu předvídanou v citovaném ustanovení energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě vlastních zjištění správního orgánu. Úřad, jakožto správní orgán s působností pro výkon regulace v energetických odvětvích a pro výkon dozoru nad dodržováním povinností stanovených energetickým zákonem zaslal účastníkovi řízení prostřednictvím jeho datové schránky dne 9. prosince 2011 v souladu s ustanovením § 15a téhož zákona písemnou žádost o poskytnutí níže uvedených informací a dokladů, nezbytných pro výkon shora uvedené působnosti Úřadu ve věci dodržování povinností držitelů licence na obchod s elektřinou a obchod s plynem za účelem prokázání splnění zákonné povinnosti podle ust. § 11a odst. 1 energetického zákona související se změnou ceny za dodávky elektřiny a plynu:

- informace, jak společnost plní povinnosti uveřejnění změn cen za dodávky elektřiny a plynu způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- informace, kdy společnost naposledy změnila ceny za dodávky elektřiny a plynu, a dále pak, k jakému datu společnost chystá změnit ceny za dodávky elektřiny a plynu, resp. kdy nabydou nové ceníky účinnosti (např. k datu 1. ledna 2012),
- dokumenty prokazující splnění zákonné povinnosti zveřejnění změny cen nejpozději 30 dnů přede dnem jejich účinnosti způsobem umožňujícím dálkový přístup (např.: PrtScn příslušné stránky se zobrazením data pořízení, LOG ze serveru s časovým údajem zveřejnění /CLF, ECLF, IIS, .../, FTP protokol ze serveru s časovým údajem zveřejnění, požadavek na provozovatele webových stránek, popř. jeho potvrzení o zveřejnění, či jiný výpis nebo doklad prokazující splnění zákonné povinnosti uveřejnění cen).

Účastníkovi řízení byla stanovena pro zaslání požadovaných podkladů a informací lhůta, konkrétně do 21. prosince 2011. Účastník řízení zaslal ve lhůtě dne 21. prosince 2011 prostřednictvím datové schránky Úřadu požadované podklady a informace.

Účastník řízení ve výše uvedené odpovědi na žádost Úřadu uvedl, že uveřejňování změn cen způsobem umožňujícím dálkový přístup je zajištěno zveřejněním ceníků na jeho internetových stránkách. Dále uvedl, že ceníky za dodávky elektřiny účinné od 1. ledna 2012 byly na stránkách zveřejněny dne 2. prosince 2011. Změny ceníku za plyn byly zveřejněny dne 18. listopadu 2011 s účinností od 19. prosince 2011 a 30. listopadu 2011 s účinností od 1. ledna 2012. Změny cen zveřejňuje účastník podle svého vyjádření vždy minimálně 30 dnů před nabytím účinnosti nového ceníku, přičemž postupuje podle právní úpravy počítání lhůt určených podle dní dle ustanovení § 122 odst. 1 zákona

č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), a dle ustálené judikatury Nejvyššího soudu České republiky (např. rozhodnutí sp. zn. 29 Odo 783/2003).

II. Průběh správního řízení v prvním stupni

Vzhledem k podezření na porušení ust. § 11a odst. 1 energetického zákona zahájil Úřad s účastníkem řízení podle ust. § 46 správního řádu správní řízení ve věci možného spáchání správního deliktu podle ust. § 91 odst. 1 písm. d) energetického zákona. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 02863-3/2012-ERU dne 28. března 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení podle ust. § 36 správního řádu a žádostí o zaslání doplňujících podkladů v souladu s ust. § 50 odst. 2 téhož zákona.

Ve lhůtě stanovené touto žádostí, dne 6. dubna 2012, zaslal účastník řízení požadované podklady, ve kterých vyjadřuje svůj názor, že ceníky za dodávky elektřiny i plynu byly zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to ve lhůtě stanovené v ust. § 11a odst. 1 energetického zákona, přičemž se odkazuje na počítání lhůt dle ust. § 122 občanského zákoníku, na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 783/2003, týkající se způsobu počítání lhůty zpětně od rozhodného dne, a na judikát Ústavního soudu Pl. ÚS 33/97, podle něhož neobsahují-li zákony zvláštní úpravu počítání času, je třeba aplikovat obecné principy jeho počítání. Dále účastník řízení uvedl, že podle jeho výkladu se za rozhodující den pro počátek lhůty považuje den účinnosti změn cen, tedy dne 1. ledna 2012, a lhůta 30 dnů se počítá zpětně ode dne bezprostředně předcházejícího tomuto dni. Posledním dnem lhůty je tak podle účastníka řízení 30. den, 2. prosince 2011, a nikoliv až 31. den.

Dále účastník řízení Úřadu sdělil požadované údaje týkající se jeho tržeb v roce 2011, které dosáhly výše 6 343 047 431 Kč, přičemž tržby z licencované činnosti obchod s elektřinou činily 145 308 673 Kč. Dle vyjádření účastníka řízení činil jeho hospodářský výsledek v roce 2011 791 468 054 Kč. Účastník řízení měl ke dni 31. prosince 2011 uzavřeno 5 991 smluv o dodávkách elektřiny v kategorii Domácnost a Maloodběratel (z toho 2 930 smluv bylo uzavřeno na dobu neurčitou bez cenové fixace) a 229 978 smluv o dodávkách plynu v kategorii Domácnost a Maloodběratel.

III. Rozhodnutí v prvním stupni

Dne 27. dubna 2012 vydal Úřad rozhodnutí č. j. 02860-8/2012-ERU, ve kterém rozhodl, že účastník řízení spáchal správní delikt podle ust. § 91 odst. 1 písm. d) energetického zákona, naplněný porušením ust. § 11a odst. 1 téhož zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence na obchod s elektřinou nesplnil svou povinnost uveřejnit změny cen za dodávku elektřiny pro domácnosti a podnikající fyzické osoby způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději 30 dnů přede dnem jejich účinnosti tím,

že změny cen za dodávku elektřiny účinné od 1. ledna 2012 zveřejnil způsobem umožňujícím dálkový přístup až dne 2. prosince 2011. Správní orgán účastníkovi řízení zároveň uložil pokutu podle ust. § 91 odst. 13 písm. c) energetického zákona ve výši 300 000 Kč.

V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí Úřad konstatoval, že v případě lhůty podle § 11a odst. 1 energetického zákona se nejedná o lhůtu pro uplatnění práva, ale lhůtu pro seznámení se s novou cenou a nedají se na ni automaticky aplikovat ustanovení § 122 občanského zákoníku. Smyslem ust. § 11a odst. 1 energetického zákona je poskytnutí časového prostoru pro zákazníky pro seznámení se s novou cenou. Na okamžik účinnosti zvýšení ceny se potom váže oprávnění zákazníka podle ust. § 11a odst. 3 energetického zákona odstoupit bez uvedení důvodů od smlouvy. Jelikož den je doba mezi dvěma kalendářními daty, měl by mít zákazník možnost seznámit se se změnami cen za dodávku elektřiny po dobu celých 30 dní a povinnost podle ust. § 11a odst. 1 energetického zákona bude splněna tehdy, pokud ke zveřejnění dojde nejpozději 1. prosince ve 24:00 hodin. Účastník řízení však informaci zveřejnil až 2. prosince ve 21:10 hodin. V prvostupňovém rozhodnutí správní orgán dále konstatoval, že správní orgány mají povinnost dbát na soulad s veřejným zájmem. Pokud dodavatel elektřiny či plynu zvyšuje cenu elektřiny či plynu, jedná se tak o změnu obsahu smlouvy uzavřené mezi dodavatelem a zákazníkem. Zákazník v takových případech zpravidla nemá žádnou možnost takovou změnu obsahu smlouvy jakkoli ovlivnit a sjednat si s dodavatelem elektřiny či plynu individuální podmínky dodávky tak, aby tyto byly i ve změněné podobě pro obě smluvní strany nadále vyhovující. Zákazníkovi tedy musí být umožněno učinit kvalifikované a svobodné rozhodnutí o tom, zda setrvá ve stávajícím smluvním vztahu s dodavatelem elektřiny či plynu i poté, kdy došlo ke změně obsahu původně sjednané smlouvy a k učinění takového rozhodnutí mu musí být poskytnuta dostatečně dlouhá lhůta.

Účastník řízení změnil ceny za dodávky elektřiny od 1. ledna 2012, z čehož je usuzováno, že tyto ceníky jsou účinné od 00:00 hodin tohoto dne. Tyto nové ceníky uveřejnil způsobem umožňujícím dálkový přístup dne 2. prosince 2011, tudíž zákazníci měli tuto informaci, na kterou navazují jeho práva daná ustanovením § 11a odst. 3 energetického zákona, k dispozici jen 29 dní a několik hodin a ne celých 30 dní.

Úřad v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí dále konstatoval, že účastník řízení nesplnil svou povinnost uveřejnit změny cen za dodávku elektřiny pro domácnosti a podnikající fyzické osoby způsobem umožňujícím dálkový přístup nejpozději 30 dnů předem dnem jejich účinnosti, čímž porušil ustanovení § 11a odst. 1 energetického zákona. Tím, že neuveřejnil ve stanovené lhůtě ceny za dodávku elektřiny podle ust. § 11a odst. 1 energetického zákona, dopustil se účastník řízení správního deliktu podle ust. § 91 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Vzhledem k naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91 odst. 1 písm. d) energetického zákona uložil Úřad v souladu s ustanovením § 18 odst. 3 písm. a) téhož zákona pokutu ve stanovené výši.

Úřad posoudil míru poškození zákazníků jako méně závažnou, dále zohlednil okruh zasažených subjektů a skutečnost, že jde o první porušení energetického zákona ze strany

účastníka řízení v působnosti Úřadu. Při stanovení výše pokuty byl zohledněn také hospodářský výsledek účastníka řízení a tržby z licencované činnosti.

IV. Rozklad proti prvostupňovému rozhodnutí

Proti rozhodnutí Úřadu č. j. 02860-8/2012-ERU ze dne 27. dubna 2012 podal účastník řízení ve stanovené lhůtě dne 11. května 2012 rozklad.

Účastník řízení v podaném rozkladu uvedl, že rozhodnutí Úřadu je nezákonné a spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Účastník řízení rovněž namítl, že správní řízení bylo stíženo procesními vadami.

Účastník řízení poukázal především na náleznost Ústavního soudu Pl. ÚS 33/97, podle nějž pravidla počítání času patří mezi obecně uznávané právní principy. Pokud zákonodárce nestanoví odlišný způsob počítání lhůt, je třeba tyto principy aplikovat. Úřad se k uvedenému závěru v napadeném prvostupňovém rozhodnutí nevyjádřil, třebaže účastník řízení takto v jeho průběhu argumentoval. Podle názoru účastníka řízení Úřad přistoupil ke gramatickému výkladu právní normy a nikoliv k výkladu teleologickému, jenž zohledňuje účel právní normy. Účastník řízení v této souvislosti odkázal na povinnost státních orgánů aplikovat právo ústavně konformním způsobem. Účastník dále v této souvislosti poukázal na judikaturu (mj. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 173/2002 či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva *Canzoni proti Francii*), podle níž skutkové podstaty správních deliktů musí být jasné a předvídatelné pro jejich adresáty, přičemž užití analogie v oblasti správního trestání je možné omezeně a pouze ve prospěch pachatele. Podle mínění účastníka řízení byl pro výklad lhůty podle ust. § 11a odst. 1 energetického zákona v jeho neprospěch aplikován obyčejový princip počítání času a *momento ad momentum*, což je nepřipustné užití analogie ve správním trestání. Účastník řízení dále uvádí rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 783/2003, který se vyjádřil k otázce interpretace lhůty stejné povahy. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 A 1018/2002 – OL – 29 podle názoru účastníka řízení vyplývá, že obecné pravidlo pro počítání času ohledně konce lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let se uplatní v oblasti práva soukromého i veřejného u lhůt procesních i hmotněprávních. Účastník řízení na podporu své argumentace uvedl i další judikáty (rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ao 2/2007-73 a 8 Ao 1/2007-94).

Z podaného rozkladu vyplývá, že dle názoru účastníka řízení je prvostupňové rozhodnutí Úřadu založeno na chybném závěru, že lhůta v ust. § 11a odst. 1 energetického zákona je určena výhradně pro zákazníka k seznámení se s novou cenou, ačkoliv jde o lhůtu primárně určenou obchodníkovi. Dle účastníka řízení je třeba výše uvedené ustanovení interpretovat tak, že postačí zveřejnění ceníku 30. den přede dnem jeho účinnosti. V této souvislosti odkazuje účastník řízení na další lhůty v energetickém zákoně, na něž se budou vztahovat pravidla počítání času podle ust. § 122 občanského zákoníku. Postup správního orgánu byl dle účastníka řízení nepředvídatelný a rozšiřuje znaky skutkové podstaty příslušného správního deliktu. Účastník řízení má za to, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo

možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Namítá rovněž, že nedošlo k žádnému škodlivému následku ve vztahu k zákazníkům. Naopak neseznámením účastníka řízení o své interpretaci předmětného ustanovení energetického zákona porušil Úřad princip rovnosti zbraní ve smyslu čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, neboť účastník řízení neměl možnost argumentovat a vznášet důkazní návrhy ve prospěch své věci.

Účastník řízení v neposlední řadě zpochybňuje také výši uložené pokuty, která je podle něj příliš vysoká a nezohledňuje závažnost předmětného jednání. Při ukládání pokuty byl nesprávně brán v potaz hospodářský výsledek držitele licence, přičemž nebyl zohledněn počet postižených zákazníků.

Z výše uvedených důvodů účastník řízení navrhl zrušení výše uvedeného napadeného rozhodnutí a zastavení správního řízení.

V. Rozhodnutí o rozkladu

Dne 1. srpna 2012 vydala předsedkyně Energetického regulačního úřadu rozhodnutí č. j. 02860-13/2012-ERU, kterým zrušila rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 27. dubna 2012, č. j. 02860-8/2012-ERU, a vrátila věc Energetickému regulačnímu úřadu k novému projednání. Rozhodnutí bylo doručeno dne 8. srpna 2012 účastníkovi řízení do datové schránky.

Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že Úřad ve svém prvostupňovém rozhodnutí nedostatečně odůvodnil, proč v dané věci nebylo možno postupovat v souladu se závěry nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 33/97, podle něhož principy počítání času patří mezi obecně uznávané právní principy, které jsou aplikovány bez ohledu na to, že nejsou výslovně obsaženy v právních předpisech, pokud zákonodárce nevymezí počítání času výslovně odlišným způsobem. Z tohoto nálezu dle účastníka řízení vyplývá, že v případě lhůty obsažené v ust. § 11a odst. 1 energetického zákona je třeba použít úpravy počítání lhůt obsažené v ust. § 122 občanského zákoníku, jak učinil Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 29 Odo 783/2003, který v otázce počítání lhůt zpětně od rozhodného dne uznal učinění úkonu dvacátý den lhůty jako splnění povinnosti ve lhůtě.

Dle druhostupňového orgánu Úřad sice konstatoval, že v daném případě nejde o lhůtu k uplatnění práva, nicméně se nevyjádřil ke skutečnosti, že energetický zákon neobsahuje specifická pravidla počítání času a z toho důvodu by měly být aplikovány obecné principy počítání času, ale pouze dovedl nemožnost aplikace ust. § 122 občanského zákoníku na způsob počítání uvedené lhůty. Při nemožnosti vztahení závěrů rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 783/2003 vycházel Úřad z posouzení smyslu ust. § 11a odst. 1 energetického zákona, který spatřoval v poskytnutí časového prostoru zákazníkům pro seznámení se s novou cenou, přičemž uvedl, že na splnění povinnosti stanovené v ust. § 11a odst. 1 energetického zákona závisí následná práva zákazníků. Povahu lhůty tedy Úřad dovozoval z účelu a smyslu daného ustanovení, aniž by však do svého rozhodnutí obsáhl úvahy, proč z povahy ust. § 11a

odst. 1 energetického zákona vyplývá nutnost počítat stanovenou lhůtu v délce minimálně 30 celých kalendářních dní, resp. jak z účelu uvedeného ustanovení spočívajícím v ochraně práv zákazníků plyne nemožnost aplikace závěrů rozsudku sp. zn. 29 Odo 783/2003.

Dle názoru druhostupňového orgánu Úřad ne zcela přesně posoudil smysl a účel aplikovaného ustanovení § 11a odst. 1 a § 11a odst. 3 energetického zákona. Ustanovení § 11a odst. 1 energetického zákona stanoví pro vybrané držitele licence povinnost zveřejňovat změny cen elektřiny a plynu nebo změny jiných podmínek dodávek elektřiny a plynu. Práva zákazníka stanoví ust. § 11a odst. 3 energetického zákona a to rozdílně v závislosti na tom, zda držitel licence oznámí zákazníkovi zvýšení ceny nebo změnu jiných smluvních podmínek nejpozději 30 dnů přede dnem jejich účinnosti a současně zákazníka poučí o jeho právu na odstoupení od smlouvy nebo nikoliv. Ustanovení § 11a odst. 1 energetického zákona stanoví veřejnoprávní povinnost, která nemá bezprostřední dopad do soukromoprávního vztahu mezi dodavatelem a zákazníkem. Primární smysl a účel ustanovení § 11a odst. 1 energetického zákona tedy nelze zaměňovat s účelem § 11a odst. 3 téhož zákona.

Úřad se ve správním řízení v prvním stupni též nevypořádal s argumentací účastníka řízení, že je-li výklad počítání času v energetickém zákoně (i s ohledem na zmíněné judikáty) nejasný, nelze účastníka řízení postihnout za správní delikt, neboť v pochybnostech při výkladu skutkových podstat správních deliktů platí zásada příznivějšího výkladu pro adresáta veřejnoprávní povinnosti. Úřad tak zatížil své rozhodnutí procesní vadou, když se vůbec nevypořádal s argumentací účastníka řízení, zda interpretačně nejasné znění ust. § 11a odst. 1 energetického zákona neodůvodňuje v souladu se zásadou zákazu rozšiřování sankční odpovědnosti nad rámec stanovený zákonem závěr o neodpovědnosti účastníka řízení za správní delikt.

Druhostupňový orgán v závěru svého rozhodnutí konstatoval, že jelikož se Úřad v napadeném rozhodnutí dostatečně nevypořádal s námitkami vznesenými účastníkem řízení v jeho vyjádření, porušil ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, čímž správní řízení zatížil vadou, která odůvodňuje zrušení napadeného rozhodnutí a zároveň nejde ve smyslu ust. § 89 odst. 2 správního řádu o vadu řízení, o níž nelze mít důvodně za to, že mohla mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost. Dle druhostupňového orgánu byly tedy dány předpoklady pro zrušení napadeného rozhodnutí podle ust. § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu a vrácení věci Úřadu k novému projednání.

Druhostupňový orgán zároveň stanovil, že Úřad v rámci nového projednání věci zejména posoudí námitky účastníka řízení ve vztahu k naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91 odst. 1 písm. d) energetického zákona a vypořádá se s nimi přezkoumatelným způsobem v odůvodnění nového rozhodnutí.

VI. Nové projednání věci

Úřad se na základě výše uvedeného rozhodnutí předsedkyně Energetického regulačního úřadu č. j. 02860-13/2012-ERU zabýval otázkou, zda byla naplněna skutková podstata správního deliktu podle § 91 odst. 1 písm. d) energetického zákona.

Energetický zákon v ust. § 11a odstavci 1 stanovuje držitelé licence na výrobu elektřiny, výrobu plynu, obchod s elektřinou nebo obchod s plynem povinnost uveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup uplatňované podmínky dodávek plynu a ceny za dodávku plynu pro domácnosti a podnikající fyzické osoby s roční spotřebou plynu do 630 MWh, podmínky dodávek elektřiny a ceny za dodávku elektřiny pro domácnosti nebo podnikající fyzické osoby odebírající elektřinu z hladiny nízkého napětí. Změny cen za dodávku elektřiny nebo plynu nebo změny jiných podmínek dodávek elektřiny nebo plynu je držitel licence povinen uveřejnit nejpozději 30 dnů přede dnem jejich účinnosti.

Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141012630, která nabyta právní moci dne 26. února 2010, a držitelem licence na obchod s plynem č. 240605101, která nabyta právní moci dne 17. ledna 2007. Správní orgán na základě toho konstatuje, že účastníkovi řízení vznikla povinnost ve smyslu ust. § 11a odstavce 1 energetického zákona, a to uveřejnit změny cen za dodávku elektřiny nebo plynu nebo změny jiných podmínek dodávek elektřiny nebo plynu nejpozději 30 dnů přede dnem jejich účinnosti.

V průběhu tohoto správního řízení bylo prokázáno, že účastník řízení uveřejnil ceníky za dodávky elektřiny účinné od 1. ledna 2012 na svých stránkách dne 2. prosince 2011.

Úřad se při novém projednání této věci zabýval posouzením skutečnosti, zda zveřejněním ceníků za dodávky elektřiny dne 2. prosince 2011 účinných od 1. ledna 2012 byla splněna povinnost účastníka řízení daná ust. § 11a odstavce 1 energetického zákona, tedy uveřejnit změny cen za dodávku elektřiny nebo změny jiných podmínek dodávek elektřiny nejpozději 30 dnů přede dnem jejich účinnosti.

Úřad konstatoval, že energetický zákon problematiku počítání lhůt neupravuje, a proto při posuzování otázky, zda byla dodržena lhůta stanovená ust. § 11a odstavcem 1 energetického zákona, je tedy třeba vycházet z obecné úpravy počítání času. Tato úprava, na niž se ve svém rozkladu odvolává i účastník řízení, je upravena v ust. § 122 občanského zákoníku. Tentýž závěr byl potvrzen nálezem Ústavního soudu České republiky sp. zn. Pl. ÚS 33/97, v němž Ústavní soud zdůraznil, že pravidla počítání času, vyjádřená v ustanovení § 122 občanského zákoníku, mají být použita vždy, nestanoví-li zákon jiná. Pokud tedy energetický zákon pravidla pro počítání času nestanovuje, je nutno použít úpravu obsaženou v ust. § 122 občanského zákoníku.

Výkladem ust. § 122 občanského zákoníku ve vztahu k počítání lhůt se zabýval rovněž Nejvyšší soud ČR, a to v usnesení sp. zn. 29 Odo 783/2003, ze dne 21. dubna 2004, na který se účastník řízení ve svém rozkladu rovněž odvolává. V tomto usnesení se Nejvyšší soud

zabýval otázkou včasného doručení pozvánky na valnou hromadu společnosti s ručením omezeným ve lhůtě vyplývající ze zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“), modifikované společenskou smlouvou. Nejvyšší soud ČR posuzoval ustanovení § 129 odst. 1 obchodního zákoníku, který stanoví, že termín a program valné hromady se oznámí společníkům ve lhůtě určené společenskou smlouvou, jinak nejméně 15 dnů přede dnem jejího konání, a to písemnou pozvánkou, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení konstatoval, že určuje-li společenská smlouva společnosti s ručením omezeným, že pozvánka na valnou hromadu musí být doručena alespoň dvacet dnů před jejím konáním, je rozhodným dnem pro počítání lhůty den konání valné hromady; tento den se do uvedené lhůty nezapočítává. Výše uvedenou lhůtu je tak třeba počítat zpětně ode dne, který předchází dnu konání valné hromady. Aby nedošlo k porušení práv společníka, musí být nejpozději dvacátý den přede dnem konání valné hromady pozvánka společníku doručena. Pokud byl v posuzovaném případě prvním započítávaným dnem 27. březen 2001, tak posledním dnem lhůty byl den 8. března 2001. Byla-li tedy pozvánka na valnou hromadu doručena 8. března 2001, byla doručena v souladu se společenskou smlouvou.

Při posuzování, zda účastník řízení postupoval při zveřejnění ceníků za dodávky elektřiny v souladu s ust. § 11a odstavce 1 energetického zákona, je tedy nutno vycházet z výše uvedeného principu počítání lhůty, jak byl popsán v usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 783/2003. Pokud tedy účastník řízení zveřejnil ceníky za dodávky elektřiny účinné od 1. ledna 2012 dne 2. prosince 2011, vychází se při výpočtu třicetidenní lhůty pro zveřejnění z rozhodného dne, tedy z 1. ledna 2012. Běh lhůty se pak počítá zpětně, přičemž 1. leden 2012 se do lhůty nezapočítává. Prvním započítávaným dnem je proto den 31. prosince 2011 a posledním dnem lhůty je den 2. prosince 2011.

V případě účastníka řízení, který uveřejnil změny cen za dodávku elektřiny způsobem umožňujícím dálkový přístup účinné od 1. ledna 2012 dne 2. prosince 2011, bylo shledáno, že nebyla porušena povinnost dle ust. § 11a odst. 1 energetického zákona zveřejnit tyto změny nejpozději 30 dnů přede dnem jejich účinnosti. Úřad přitom přihlédl ke skutečnosti, že pro počítání této lhůty lze použít obecné ustanovení § 122 občanského zákoníku, tak jak učinil Nejvyšší soud ČR v rozsudku sp. zn. 29 Odo 783/2003, který v otázce počítání lhůt zpětně od rozhodného dne uznal učinění úkonu dvacátý den lhůty jako splnění povinnosti ve lhůtě. Jelikož energetický zákon neupravuje žádnou vlastní úpravu pro počítání lhůt, je tedy nutno vycházet z obecné úpravy počítání času obsažené v občanském zákoníku.

Úřad v této souvislosti dále uvádí, že povinnost stanovené pro držitele licence v ustanovení § 11a odst. 1 energetického zákona je povinností novou a při posuzování jejího plnění povinnosti dosud není ustálená praxe. V pochybnostech při výkladu skutkových podstat správních deliktů je třeba uplatnit zásadu příznivějšího výkladu pro adresáta veřejnoprávní povinnosti.

S ohledem na výše uvedené, a zejména vzhledem k faktu, že bylo prokázáno, že účastník svým jednáním nenaplnil skutkovou podstatu správního deliktu podle ust. § 91

odst. 1 písm. d) energetického zákona, a v souladu se zásadou *nullum crimen sine lege*, se správní řízení sp. zn. KO-02860/2012-ERU zahájené dne 28. března 2012 zastavuje.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Jan Vašek, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly